Viite: U 14/2024 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta direktiiviksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ja seksuaalisen riiston sekä lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistavan materiaalin torjumisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2004/68/JHA korvaamisesta täydentävä jatkokirjelmä

Asiantuntijalausunto lakivaliokunnalle

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto koskien Valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle ehdotuksesta direktiiviksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ja seksuaalisen riiston sekä lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistavan materiaalin torjumisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2004/68/JHA korvaamisesta täydentävä jatkokirjelmä.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää ehdotettua direktiiviä tärkeänä seksuaaliväkivallan vastaisessa työssä. Sosiaali- ja terveysministeriö on toiminut asiassa hyvässä yhteistyössä oikeusministeriön kanssa ja meille keskeiset asiat on huomioitu kirjelmässä.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle kuuluvat erityisesti uhrien auttamista ja tukemista koskeva osuus kirjelmässä. Kuten kirjelmässä tuodaan esiin, niin kutsuttuja Barnahus-yksiköitä koskevaa sääntelyä ollaan parhaillaan uudistamassa (HE 63/2026 vp). Yksiköt avustavat epäillyn lapseen kohdistuneen rikoksen selvittämisessä ja haitan arvioinnissa ja antavat ensivaiheen psykososiaalista tukea sekä tukevat myös muita lasten kanssa työskenteleviä ammattilaisia tarjoamalla koulutusta ja konsultaatiota lapsiin kohdistuvan väkivallan asioissa. Yksiköt ovat keskeisiä lapsiin kohdistuneiden rikosten tutkinnassa, mutta on huomioitavaa, että yksiköt eivät palvele kaikkia rikoksen kohteeksi joutuneita lapsia ja nuoria vaan vain niitä, joiden osalta poliisi tai syyttäjä pyytää yksikön apua. Sosiaali- ja terveysministeriö katsookin, että direktiivi ei saisi velvoittaa uhrien auttamisen ja tuen järjestämisen laajentamiseen uhridirektiiviä pidemmälle menevään velvollisuuteen tarjota uhridirektiivin muutosdirektiivin 9a artiklassa tarkoitettuja tukipalveluita samoissa tiloissa. Suomessa Barnahus-yksiköiden palveluja ei edellytetä tarjottavan samoissa tiloissa. Sosiaali- ja terveysministeriö myös katsoo, että olisi hyvä, jos velvoite anonyymeista palveluista ei koskisi sosiaali- ja terveyspalveluita.

Sosiaalineuvos Marjo Malja

JAKELU Eduskunnan lakivaliokunta

TIEDOKSI

Osastopäällikkö Taneli Puumalainen
Johtaja Jari Keinänen